

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

8 juni 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Interpellatie van mevrouw Veerle Heeren mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het waterloopbeheer van de hellende gebieden in Haspengouw

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de beperking van de varkensstapel

Vraag om uitleg van de heer Jacky Maes tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de definitieve erkenning van het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de geluidsoverlast van treinen

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 8 juni 2000

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.17 uur.*

Interpellatie van mevrouw Veerle Heeren tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het waterloopbeheer van de hellende gebieden in Haspengouw

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Heeren tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het waterloopbeheer van de hellende gebieden in Haspengouw.

Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte leden, op 8 en 9 mei werd de streek van droog Haspengouw opnieuw geteisterd door hevige stortregens. Op zich is dit niet ongewoon : ook in andere delen van het land was er de voorbije dagen sprake van hevige regenval. Wel merkwaardig in dit geval was dat die regenval gepaard ging met het meestromen van een grote hoeveelheid modder : dat is nu al de tweede of de derde maal dat dit gebeurt. Ik heb me de voorbije weken wat verdiept in dit thema. Uit een recent proefschrift van de heer Verstraeten van mei jongstleden blijkt dat modderoverlast en sedimentatie in wachtbekkens eigen zijn aan de streek van Midden-België, dus niet alleen aan de streek van droog Haspengouw. Niet minder dan 53 gemeenten in zuidelijk Vlaanderen hebben, na lokale maar intense regenbuien, te kampen met modderrijke overstromingen.

De vraag rijst dan ook wat hiervan de oorzaak is, welk causaal verband er kan worden gelegd en op welke wijze de overheid hierop kan anticiperen. Misschien is het ook de vraag of dit wel opportuun is. Door de jaren heen zijn het immers vaak mense-

lijke ingrepen geweest die een nefaste invloed hadden op de natuurlijke kringloop van het water. De voorraden drinkwater leken onuitputtelijk, het afvalwater hebben we onder de grond gestopt en de waterlopen werden in zeer enge keurslijven geduwd. De evolutie van de ruimtelijke ordening in deze streek, maar ook ruimer in Vlaanderen, heeft eveneens nefaste gevolgen gehad op die waterhuishouding. Sommige wijken werden zelfs ingeplant op voormalige beemden die voorheen als natuurlijke overstromingszone dienden. Ook de landbouw en de ruilverkavelingen hebben een weerslag gehad op de waterhuishouding. Door ruilverkavelingsprojecten werden kleine percelen samengevoegd tot grote percelen, en de hagen en sloten zoals ik die als kind heb gekend verdwenen systematisch. Bovendien wordt er om economische redenen vaak geopteerd voor erosiegevoelige akkerbouw op die hellingen, wat een blijvende dreiging vormt bij regenbuien.

Niet alleen landbouw en ruilverkavelingen hebben hun impact gehad op de waterhuishouding. Evenredig met de economische groei van onze samenleving nam ook de verhardingsgraad van de stroomgebieden toe. Er werden steeds meer wegen aangelegd. Bestaande wegen werden verbreed. Straatgrachten werden gedempt om fietspaden aan te leggen. Betonbuizen namen de watervervoerende functie van de grachten over, met dien verstande dat een doorsnee gracht tienmaal zoveel water bergt als een ondergrondse buis. Bij de renovatie van wegen werd soms het lengteprofiel aangepast en werden verkeersplateaus aangebracht, zodat bij de weersovermacht van de jongste jaren het traject van het water wijzigde. Water vindt immers altijd zijn weg en stroomt van boven naar beneden. We hebben in Vlaanderen heel wat industrieterreinen en KMO-zones zien ontstaan. Ook daar is een grote graad van verharding, en ze breiden nog steeds uit. Bekkens of vijvers om het hemelwater te recupereren en te bufferen bestaan, maar zijn nog steeds een zeldzaamheid.

Heeren

Ook de verhardingsgraad van de bouwpercelen steeg. De grootte van de huizen nam toe in Vlaanderen. We hebben allemaal onze huizen, onze opritten en ons terras. Ik juich de maatregel toe die de minister onlangs heeft aangekondigd om waterdoorlatende stenen te gebruiken, maar anderzijds moeten we realistisch blijven. Bij noodweer in die hellende gebieden zullen die stenen niet veel effect hebben, omdat de modder ervoor zal zorgen dat het water niet door kan.

Ook de verdroging van de gronden is een fundamenteel probleem in Vlaanderen. Er wordt immers meer water uit de grondlagen opgepompt dan er opnieuw insijpelt. Toen ik er ter voorbereiding van deze interpellatie een aantal documenten op nasloeg, leek dit me een contradictie, maar blijkbaar zijn verdroging en wateroverlast zeer nauw met elkaar verbonden. Als men immers in sterk hellende gebieden ingrijpt op de waterhuishouding, door draineren, verdiepen en rechtekken, dan zal enerzijds veel minder water de kans krijgen om via de oppervlakte of de beekbodem naar de grondtafel te kunnen infiltreren, en krijgt men dus te maken met verdroging. Anderzijds zal tijdens hevige buien het regenwater in een mum van tijd in de beken terecht komen en op zijn weg tonnen grond meevoeren, zoals dat de voorbije weken is gebeurd. Aan de knelpunten treedt de waterloop dan buiten haar oevers, zodat men te maken heeft met wateroverlast.

Slaat men er tijdschriften en wetenschappelijke werken op na, dan vindt men overal dezelfde logica terug : men moet werken van de bron naar de monding, zowel wat waterzuivering, waterbeheersing als bodemerosie betreft. Een benedenloop zal zelden een bovenloop beïnvloeden, omgekeerd wel.

In 1998 werd er door de werkgroep Duurzame Ontwikkeling in het kader van het beleidsplan ter sanering van de waterbodem Benedenzeeschelde een zeer bevattelijke brochure gemaakt, getiteld 'Waterbodem : beter voorkomen dan genezen'. Die geeft aan wat de gevolgen zijn van die bodemerosie en welk actieprogramma hier tegenover kan worden geplaatst. Mevrouw de minister, ik zou graag van u vernemen wat de huidige stand is van de realisatie van dit actieprogramma, en welke vooraanstaande rol Aminoal hier inneemt. Welke visie ontwikkelt u inzake het waterloopbeheer in hellende gebieden ? Op welke wijze communiceert het beleid met de diverse actoren op het werkveld ? Er zijn er immers heel wat : de lokale overheid, de landbouwers, de wateringen, Aminoal.

Het is steeds jammer dat gesprekspartners elkaar pas beginnen te vinden wanneer er een drama gebeurt. Dan pas bestaat het maatschappelijk draagvlak om maatregelen te nemen. In het kader van de besprekingen in mijn gemeente vernam ik dat Aminoal blijkbaar bezig is met een pilootproject in de gemeenten Bierbeek en Hoegaarden, om een gestructureerde aanpak voor te stellen om die bodemerosie tegen te gaan, met onder meer de herinvoering van een grachtenplan en het bufferen op perceelsniveau. Dit kan een aanzet zijn voor al die gebieden in Midden-België.

Zoals ik reeds aangaf heeft ook de landbouw in de hellende gebieden een gedeelde verantwoordelijkheid. In sommige gevallen is ruilverkaveling immers nefast geweest. Wat heeft het bevoegde orgaan, namelijk de Vlaamse Landmaatschappij, reeds gedaan om die erosiegevoelige ruilverkavelingsgebieden te inventariseren en te lokaliseren ? Heeft ze in die gebieden reeds projecten opgestart die tot doel hebben de bodemerosie te voorkomen, of zal ze er binnenkort opstarten ? In de vorige zittingsperiode werd terzake een project goedgekeurd in de gemeente Gingelom. Blijkbaar ging het hier over 30 miljoen frank. Tot op heden is dat nog altijd niet van de grond gekomen. Buffering op perceelsniveau wordt in vele gevallen aangeraden. De vraag rijst hoe dit moet gebeuren. Moet de overheid dit gaan verplichten ? Er bestaat zoiets als een code van goede landbouwpraktijk, maar ik heb vragen bij de manier waarop dat in de praktijk wordt omgezet, meer specifiek wat die maatregelen op perceelsniveau betreft. De ervaring van de voorbije weken leert ons dat ook de landbouw te mobiliseren valt. Terzake is er dus sprake van goede wil : dat kan ik getuigen, hoewel het hier gaat over mijn plaatselijke ervaring. Het is jammer dat het zo lang heeft geduurd voor er die sensibilisering was. Hoe kunnen we dat voorkomen ?

Ook ruimtelijke ordening heeft zijn impact gehad op het bodemgebruik. U hebt terzake al een aantal initiatieven genomen. De vraag is hoe men die ruimtelijke ordening en dat bodemgebruik beter kan afstemmen op de waterhuishouding. Mevrouw Vertriest is hier nu ook aanwezig. Zij is meer expert terzake dan ikzelf. Ik zou willen verwijzen naar een zeer interessant opiniestuk van haar hand dat in 1998 verscheen in De Standaard. Daarin zei ze dat het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen een kans heeft laten liggen om die thematiek aan te pakken. Ze suggereerde dat dit misschien nog kon worden bijgestuurd in provinciale ruimtelijke structuurplannen. Mevrouw de minister, hebt u reeds overleg gepleegd met uw collega bevoegd voor ruimtelijke ordening om aandacht te vragen

Heeren

voor bodemgebruik, en de effecten van ruimtelijke ordening op de waterhuishouding ?

Tot slot heb ik nog een vraag om informatie. Wordt er nog gedacht aan een ontwerp van decreet inzake de kwantitatieve waterhuishouding ? Ik weet dat men daartoe in de vorige zittingsperiode een aanzet heeft gegeven. Dit probleem van de bodemerosie is niet alleen een Vlaams probleem : het moet ook duidelijk in een Europese context worden geplaatst. Worden er op dit ogenblik terzake ook actieplannen ontwikkeld op het Europese vlak, waar het Vlaamse niveau zich achter zou kunnen scharen ?

De voorzitter : De heer Geraerts heeft het woord.

De heer Jean Geraerts : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik sluit me aan bij het betoog en de opmerkingen van mevrouw Heeren. Mijn betoog zal vooral gaan over overstromingen in bepaalde dorpskernen. We kunnen stellen dat die vooral te wijten zijn aan de ruilverkaveling. Toen er ongeveer veertig jaar geleden in Zuid-Limburg werd begonnen met deze ruilverkaveling werd er alleen rekening gehouden met één factor, namelijk de economische factor : de schaalvergroting van de landbouwgebieden. Met de eventuele nadelige gevolgen, zowel ecologisch als wat overstromingen betreft, werd toen helemaal geen rekening gehouden. Indien we deze ruilverkaveling ontleden, komen er enkele onvolkomenheden en tegenstrijdigheden tot uiting. Sommige kunnen misschien worden opgelost, andere niet.

In die tijd ging men bij het aanleggen van ruilverkavelingswegen uit van alle mogelijke aansluitingspunten. Hierdoor moest het water, in plaats van te worden afgevoerd naar de natuurlijke aflopen, eerst door de dorpskernen komen alvorens het verder kon worden afgevoerd. Hagen en boomgaarden, die oorspronkelijk de rol speelden van waterreservoir en de erosie tegenhielden, werden verwijderd. Vroeger hadden kleine landbouwbedrijven geen enkele specialisatie : er was sprake van zowel veeveelt als landbouw. De boeren kenden de zwakke punten. Waar ze wateroverlast verwachtten, legde ze weiden aan : door de begrazing van koeien was er een soort drainage en kon het water veel gemakkelijker de grond in. Maar in de loop der jaren zijn ze geëvolueerd naar een soort monocultuur. De wijze van aanplanten speelt een rol. Zo heeft de maïsteelt een zeer nefaste invloed op de watertoevoer naar de dorpskernen. Alles wordt immers

zuiver gesproeid. Die maïsplanten zijn niet omringd. Iedere rij in dat veld wordt een beek, zodat het water wordt afgevoerd naar de dorpskom.

Ik wil hier een tip geven. In de gemeente Bilzen heeft men in de jaren negentig getracht terzake een oplossing te bieden. Vooral die betonwegen, die ruilverkavelingswegen zijn op een bepaald ogenblik echt gebetonneerde beken. Men heeft toen bepaald dat naast de weg een meter vrij moest worden gehouden tot op het niveau van de bovenlaag van het beton. De boeren werden verplicht om hun laatste voor om te ploegen op een meter van die weg. Zo werd een soort waterreservoir, een soort berm tegen het water opgericht. Dat is beperkt gebeurd en had resultaten : de insijpeling in de grond gebeurde veel gemakkelijker.

U kent de landbouwers : elke vierkante meter is belangrijk voor hen. Ze zouden zelfs de grond op de weg omploegen om toch nog te kunnen planten. Wie door Zuid-Limburg rijdt op dit ogenblik, na de zware regenval, ziet dat er overal minder graangewassen staan. Op die plaats verzamelt het water zich automatisch. Het is een soort natuurlijk waterreservoir. Misschien kan men dat inventariseren. Misschien bestaat de mogelijkheid om te onteigenen en aan te kopen, zodat men dergelijke biotopen kan aanleggen die dan als waterreservoir voor de landbouwgebieden kunnen dienen.

Dit zijn maar twee mogelijke initiatieven, mevrouw de minister. Ik wil u toch ook vragen of u op korte termijn maatregelen gaat nemen in de landbouw, vooral in de ruilverkavelingsgebieden, opdat de overstromingen in die dorpskernen tot een minimum zouden worden herleid.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de voorzitter, ik ga niet de hele discussie overdoen die we in januari in de commissie uitgebreid hebben gevoerd met de ministers Stevaert en Dua naar aanleiding van de overstromingen die er zijn geweest rond Kerstmis. Dat debat heeft geleid tot het goedkeuren van twee voorstellen van resolutie. Toen is de totaalproblematiek aan bod gekomen. Wel wil ik wat de erosie betreft een aantal punten toevoegen die minder goed uit de verf zijn gekomen.

Het RSV heeft inderdaad op dit vlak de boot gemist. De wetenschappers die dit hebben opgesteld, waren wellicht niet zo ver dat ze dit konden incorporeren. De kans is echter nog niet verkeken. Binnen de afbakening van de natuurlijke structuur kan

Vertriest

men immers de component van het water nog wel inbrengen. Er moet inderdaad van bron tot monding worden gewerkt, rekening houdend met de belangrijke waterscheidingslijnen, zoals die van Hechtel-Eksel in Limburg, waarbij aan de ene kant een afloop is naar de Maas en aan de andere kant naar de Schelde. Dat zijn zeer kwetsbare gebieden, waar de verdroging kan ontstaan. Binnen de afbakening van de natuurlijke structuur kan men de bosuitbreiding het best daar doen. Bos is immers de beste vegetatie om water op te slorpen. Er is dus nog een kans bij de afbakening van de ruimtelijke structuur om die gebieden te betrekken inzake infiltratie.

Er zijn ook kwetsbare gebieden inzake erosie, de hellingen. Hoe men het ook bekijkt, bepaalde hellingen zijn niet meer geschikt voor landbouw, zelfs met de beste landbouwtechnieken. Dat moet men onder ogen durven zien. Met een betere toepassing van landbouwtechnieken en teelten kan men inderdaad de erosie tegengaan, maar dit heeft grenzen. Vanaf een bepaalde helling kan dat niet meer. Dan moet er een permanente bekleding komen.

Wat de overstromingsgebieden betreft, heeft minister Van Mechelen onder meer naar aanleiding van vragen in deze commissie uiteengezet hoe men daar binnen de ruimtelijke ordening rekening mee wil houden. Misschien moeten we hem nog eens vragen hoe ver het daarmee staat. Als het echt over bodemerosie gaat, komen we bij de landbouw terecht. Ik denk dat de ruilverkavelingen zeer nefast zijn geweest. De VLM is ondertussen wat bijgedraaid, maar ik denk dat ze nog meer zal moeten bijdraaien en met die erosie rekening zal moeten houden. Bovendien zullen buffering op perceelniveau en het bijdraaien van de VLM niet volstaan. Men moet echt werk maken van de voorlichting van de landbouwsector. Er zijn immers een aantal technieken die men kan gebruiken om het probleem aan te pakken. We moeten ze zelf niet meer uitvinden. De FAO heeft 50 boekjes met dia's over het probleem en beschrijft daarin allerlei technieken die in erosiebestrijding kunnen worden toegepast. Ik denk dan ook dat de boerenorganisaties en de ALT er werk van kunnen maken.

Ik had het nu specifiek over Zuid-Limburg, maar overal waar men hellingen heeft, kent men het probleem.

De voorzitter : De heer Kindermans heeft het woord.

De heer Gerald Kindermans : De problematiek is inderdaad reeds besproken, maar dat neemt niet weg dat de bekommernis van mevrouw Heeren zeer terecht is, evenals de bekommernis van heel Zuid-Limburg. In mijn gemeente hebben we de laatste jaren ook heel wat last gehad. De technische dienst van de gemeente moest om de haverklap uitrukken om modderstromen en dergelijke op te ruimen. Vroeger was dat veel minder het geval.

De problemen zijn voor een groot stuk te wijten aan het plaatsen van meer en grotere rioleringsbuizen. Er zijn ook bij ons, onder andere door Aquafin, heel wat werken uitgevoerd. Ik vraag mij af of de minister na een studie geen advies kan geven aan gemeenten om met de problematiek om te gaan. Riolerings- en waterbeheersing zijn immers dikwijls gemeentelijke aangelegenheden en gemeenten hebben over het algemeen niet de nodige knowhow om een kleine of grote ramp op de juiste manier aan te pakken. Er wordt vanalles aan u gevraagd, mevrouw de minister, maar in feite zijn het de gemeenten die het dichtst bij het probleem staan en die er veel aan zouden kunnen doen als ze de juiste beslissingen kunnen nemen.

Op dit ogenblik heb ik de indruk dat men soms de verkeerde beslissingen neemt. In mijn gemeente riep de bevolking om meer en grotere buizen. Sinds die er zijn gekomen, is het probleem bij ons afgenomen, maar groter geworden in lageregebieden als Alken en Wellen omdat het water nu veel sneller in de benedenloop terechtkomt. Ik pleit dus voor een initiatief dat zich richt tot de gemeenten.

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Het probleem van de erosie is in Vlaanderen reeds sinds jaren aan de orde. Er zijn al veel wetenschappelijke studies over gepubliceerd. Dat moet er dus niet meer gebeuren en ook adviezen aan gemeentebesturen zijn er reeds meer dan genoeg geweest.

Het gaat zeker niet om een typisch Limburgs probleem. Op dit ogenblik lopen er bijvoorbeeld ook projecten in Aarschot, Kortenberg, Bertem, Huldberg ; en in mijn gemeente hebben we een project opgestart dat over vijf jaar loopt en past in de context van het GNOP.

Het probleem is eigenlijk dat de subsidies waarin nu is voorzien, de landbouwers niet warm maken voor het nemen van maatregelen. Misschien kan daar iets aan worden gedaan. Ik heb daar trouwens

Bex

in het verleden al voor gepleit. Men zou bijvoorbeeld minder projecten tegelijk kunnen laten lopen, zodat er per project meer geld kan worden besteed.

Europa geeft vrij veel geld als steun voor de projecten in Kortenberg en Huldenberg, maar de boeren zijn nog niet echt geneigd om eraan mee te werken. Die projecten dreigen trouwens nog maar eens uit te draaien op het creëren van betonnen wachtbekkens, wat eigenlijk geen oplossing is. Er moet dus zeker worden gesleuteld aan de subsidies voor de boeren. Ze zijn er wel van overtuigd dat er iets moet gebeuren, maar tegelijkertijd moet elke vierkante meter grond hen iets opbrengen. Ik begrijp dat volkomen en men kan het niet maken subsidies te geven die de mogelijke opbrengst niet compenseren.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Het gaat hier inderdaad om een probleem dat niet nieuw is en dat voor het ogenblik eerder groter dan kleiner wordt. We moeten daar dus zeker iets aan doen.

Mevrouw Heeren wijst terecht op de rol van de VLM en de gevolgen van de ruilverkaveling. Men heeft in het verleden immers bepaalde vormen van ruilverkaveling doorgevoerd die nefast waren en dat nog steeds zijn. De VLM voert nu een politiek die men omschrijft als 'ruilverkaveling nieuwe stijl', waarbij rekening wordt gehouden met andere elementen. Wij hebben bovendien afgesproken met de VLM om een grondig debat over ruilverkaveling te voeren, om uit te maken wat dit als instrument betekent en hoe we er in de toekomst mee moeten omgaan.

De essentie van ruilverkaveling staat in de wet omschreven als een sociaal-economisch middel om de economische leefbaarheid van bedrijven te verhogen. Anderzijds stellen we vast dat andere maatregelen die geen onmiddellijk voordeel voor de individuele landbouwers inhouden, voor de landbouw als geheel wel gunstig kunnen zijn. Dat is echter een element dat voorlopig onvoldoende in rekening kan worden gebracht. Bij een noodgeval is iedereen immers bereid iets te doen, maar als we dan echt de discussie over concrete ruilverkavelingsprojecten aangaan, kunnen bepaalde zaken niet doorgaan omdat men geen consensus kan bereiken over onder meer het gebruik van grond. Die discussie gaat meestal immers over het gebruik van gronden die erosiegevoelig zijn, en opties daarbij

zijn overgaan tot ruilverkaveling en het onttrekken van bepaalde gronden aan het gebruik voor landbouw. Dat maakt de discussie plots heel wat moeilijker.

Ik kan hier wel zeggen dat we over dit alles in de loop van deze maand een gesprek zullen hebben en dat we, voor wat de volgende jaren betreft, toch een grondige discussie zullen voeren over ruilverkaveling. Daarbij zal worden bekeken welke de criteria zijn, wanneer we ruilverkaveling zullen doorvoeren en waarom. Wij wensen daarover een ruimer debat te voeren, met eventueel zelfs een nieuwe decretale basis voor de verschillende inrichtingsinstrumenten waarover we beschikken. Dat is natuurlijk iets dat veel meer tijd dan een maand in beslag zal nemen.

Wat uw concrete vraag over die erosiegevoelige ruilverkavelingsgebieden betreft, is er toch een positieve evolutie te melden. Voor de recente projecten wordt de erosiegevoeligheid reeds in de inventarisatiefase opgenomen. Men zal dus telkens voor bepaalde zones een erosiestudie uitvoeren.

Er zijn in Vlaanderen twee regio's waar de problematiek heel sterk aanwezig is, namelijk Zuid-Limburg en het zuiden van Oost-Vlaanderen. Daar heeft men effectief hellende terreinen. Het zijn trouwens vooral Gent en Diest die met erosieproblemen hebben af te rekenen.

De erosiegevoelige ruilverkavelingsgebieden zijn bij de VLM goed bekend. Men zal die afbakenen op basis van hellingen, bodemtype en grondgebruik. Dat levert heel wat informatie op die men toetst aan wat men op het terrein ziet. Bepaalde zaken zoals geulvorming wijzen trouwens ontegensprekelijk op een erosiegevoelig gebied. Daar heeft men zelfs geen kaart voor nodig. Ik denk inderdaad ook dat de tijd van studies voorbij is en dat we ons vanaf nu echt op oplossingen moeten concentreren, en die in sommige gevallen zelfs moeten forceren op het terrein.

Er is in opdracht van Aminor door de KU Leuven een erodibiliteitskaart gemaakt waarop de erosiegevoelige gebieden zijn afgebakend. Op het ogenblik dat men met een bepaalde ruilverkaveling begint, controleert men aan de hand van die kaart of het om al dan niet erosiegevoelige gebieden gaat. Zo kan men er rekening mee houden. Voor het ogenblik is nog maar op één plaats een project opgestart met als doel bodemerosie en water- en modderoverlast in woongebieden tegen te gaan, namelijk in Gingelom. Het gaat hier om een initiatief van minister Kelchtermans. De VLM heeft

Dua

toen een voorstudie gemaakt en men heeft vervolgens beslist allerlei kleine werken te laten uitvoeren. Het ruilverkavelingscomité heeft een ontwerp van die werken laten maken.

U zegt dat dat project is stilgevallen.

Mevrouw Veerle Heeren : Nee, ik heb gezegd dat het nog niet is uitgevoerd.

Minister Vera Dua : Wel, dan heb ik goed nieuws voor u. Men is immers tot de aanbesteding overgegaan. De uitvoering is gepland in het najaar van 2000. Er is in heel wat maatregelen voorzien. Men zal kleine wachtbekkens bouwen om de afstroming van water en modder in te dijken en om het water deels ter plaatse te laten bezinken. Dat is natuurlijk geen essentiële maatregel om tot een oplossing van het probleem te komen. Men zal ook bufferstroken met gras aanleggen om het afvloeien van water te vertragen en de modder vast te houden. Dit is wel een belangrijke maatregel. Taluds zullen opnieuw worden aangelegd om het water te vertragen. Vervolgens zal men die taluds ook beplanten om ze te versterken. Bovendien zullen open grachten worden afgekoppeld van de riolering. Deze maatregel gaat een steeds terugkomende kwaal tegen die onder de verantwoordelijkheid van de gemeentebesturen valt. Het is echter zeer moeilijk om hem op grote schaal door te voeren. Ten slotte zal men beheersovereenkomsten promoten om de begroei-de taluds en de bufferstroken bovenaan die taluds te beheren.

In de praktijk blijkt dat deze laatste maatregel in bepaalde regio's veel bijval krijgt en in andere dan weer niet. Misschien is het op termijn dus nodig om opnieuw te evalueren. Er bestaat immers discussie over het doel van de beheersovereenkomst. Bepaalde beheersovereenkomsten hebben uitsluitend een verhoging van de cultuurwaarde als doel. Andere beheersovereenkomsten hebben dan weer een meer landbouwkundig doel. Dat wil zeggen dat het naast erosiebestrijding ook de bedoeling is om tot een nieuw soort landbouw te komen.

Ik denk dat het belangrijk is dat er vooraf duidelijk wordt bepaald wat de precieze redenen voor die beheersovereenkomst zijn en welke middelen ertegenover staan. Vervolgens zullen we er ook resultaatverbintenissen aan koppelen, wat nu nog niet het geval is. Ik onthou trouwens uit de gesprekken met de natuurverenigingen, landbouworganisaties en de milieubeweging dat de huidige beheersovereenkomsten niet bevredigen. We moeten er dus

nog eens grondig over discussiëren. De meeste beheersovereenkomsten worden trouwens ingediend aansluitend bij de plattelandsverordening, wat eigenlijk betekent dat men er een instrument van de landbouw van maakt. Misschien is het nodig daar wat dieper op in te gaan.

Voor het project is voor 28 miljoen frank aan aanbestedingen gebeurd. De totale kostprijs met ontwerpen en dergelijke inbegrepen zal ongeveer op 42 miljoen frank komen. Dat bedrag zal worden betaald door de Vlaamse Gemeenschap, de gemeente en de provincie.

Voor de nieuwe ruilverkavelingsprojecten is het zo dat de VLM er duidelijk voor heeft geopteerd erosie steeds als een zeer belangrijke prioriteit te beschouwen, zodat men reeds bij de opmaak van de plannen maar ook bij de kavelruil zelf met dit probleem rekening kan houden. Bovendien zal men bij het maken van wegverhardingen in dergelijke zones expliciet aandacht hebben voor de aard van de wegbedekking, zodat daar geen storende invloed van kan uitgaan. Ik heb het hier dan over semi-permeabele verhardingen, enzovoort.

De mogelijke maatregelen die men kan nemen om erosie tegen te gaan, concentreren zich vooral op het globale landschap en minder op de percelen. Een van de opmerkingen was echter dat de maatregelen zich toch ook op het perceelsniveau en de individuele landbouwer moeten concentreren. Dat is echter niet zo makkelijk.

Welke maatregelen neemt men nu op het vlak van ruilverkaveling waarmee men bij de herverkaveling rekening kan houden ? Een van de moeilijkere maatregelen is de omzetting van bepaalde percelen in bos. Bovendien kan men bij herverkaveling verplichten om gronden op hellingen als weide te gebruiken en de akkerbouw te concentreren op de andere gronden. Deze maatregel is echter niet zo efficiënt als de eerste, maar als er bijvoorbeeld landbouwers zijn die, aansluitend bij de verordening 2080/92 die betrekking heeft op het bebossen van landbouwgronden, zeggen dat ze bebossing van bepaalde gronden op termijn zien zitten, moeten we die landbouwers natuurlijk een perceel in erosiegevoelige gebieden geven. Een andere maatregel is een betere aanpassing van de verkaveling aan de topografische en hydrologische landschapsstructuur. Die maatregel concentreert zich op de oriëntatie van de kavels. Soms lopen kavels met de helling mee, wat natuurlijk een autostrade van erosie tot gevolg heeft. Men moet die kavels dan heroriënteren op een manier die het erosiegevaar vermindert.

Dua

Daarnaast zijn er ook enkele cultuurtechnische maatregelen. Het afwateringssysteem kan mee worden opgenomen in de ruilverkaveling zodat het oppervlaktewater dat wordt afgevoerd en de snelheid waarmee dit gebeurt, beperkt blijft. De infiltratiecapaciteit van het grachtenstelsel kan worden verhoogd, maar dan komen we weer in de discussie met de gemeenten terecht. Bovendien hebben grachten in landelijke gemeenten een ongelooflijk slechte reputatie. Gemeentebesturen hebben altijd de neiging om grachten zoveel mogelijk in te buizen, terwijl een open en van de riolering afgekoppeld grachtensysteem toch beter is en een positieve bijdrage aan het landschap levert. Misschien moeten we via voorlichting iets aan die ingesteldheid trachten te veranderen. In hellende gebieden kan men wegen en paden zo heroriënteren dat ze een milderend effect hebben op de erosie. De verhardingen van de weg moet men eveneens in die zin aanpassen. Op bepaalde plaatsen kan men eventueel ook zorgen dat het stockeren van water mogelijk wordt. Dat is echter een louter curatieve maatregel, die er bij grote toevoer van water voor zorgt dat het teveel aan water ergens kan worden opgeslagen waar het rustig in de bodem kan dringen.

Ook een aantal maatregelen die met landinrichting te maken hebben, zijn nuttig in de erosiebestrijding en kunnen dus worden toegepast op de ruilverkaveling. Ik denk dan aan het herstel en het behoud van lineaire landschapselementen zoals houtkanten en grasstroken, het voorzien van bosuitbreiding en het voorzien van groenstroken langs waterlopen in erosiegevoelige zones. In Mettehoven had men trouwens een aantal groenstroken gepland, maar die zijn er niet gekomen omdat de landbouwers het niet wilden. Ik vermeld dit om aan te tonen dat men binnen een ruilverkavelingsproject altijd tot een consensus moet zien te komen met de betrokkenen.

Maatregelen die niet rechtstreeks met de landbouweconomie te maken hebben, liggen duidelijk erg gevoelig. Ik denk eigenlijk dat het vooral te maken heeft met een communicatieprobleem. Men denkt immers dat deze maatregelen worden genomen om de natuurjongens een plezier te doen. Ik denk dan ook dat we aan de landbouwers moeten uitleggen dat de maatregelen die we voorstellen effectief nuttig zijn voor hen omdat ze erosie tegen gaan. Het gaat ook dikwijls over maatregelen op microniveau. Als men een boom verwijdert, levert dat een kleine meeropbrengst op voor de landbouw. Maar als men in heel Vlaanderen alle bo-

menrijen verwijdert, dan krijgt men een niet te becijferen minderopbrengst. Er moet dus een andere manier van communiceren met de landbouwers komen. Mevrouw Heeren, ik zal u de nota doorgeven. In uw streek zijn er ook een aantal ruilverkavelingen waar men toch een en ander doet. Men is nu ook begonnen met een landinrichtingsproject in Vlaams-Brabant, waarbij natuurlijk rekening wordt gehouden met het aspect van de erosie.

Momenteel zijn er geen wettelijke mogelijkheden om op perceelsniveau bepaalde zaken te verplichten in het kader van de erosiebestrijding. Ook in de ons omringende landen is dat niet het geval. Het is ook een aanzienlijke ingreep. Maar het lijkt me toch nuttig om in de toekomst terzake enige regelgeving te ontwikkelen om de grootste problemen inzake bodemerosie onder controle te krijgen. Misschien moeten we daarin wat creatiever zijn. Regelgeving op zich volstaat echter niet. Men zal zeker moeten werken met sensibilisering en stimulerende maatregelen. We hebben nu een hele reeks beheersovereenkomsten. Misschien moeten we dat volgend jaar eens in deze commissie evalueren en bekijken waar we heen gaan.

Er bestaat inderdaad een code voor goede landbouwpraktijk, die onder meer is opgesteld in het kader van de nitraatrichtlijn. We zijn immers verplicht een dergelijke code te hebben. Ik heb het gevoel dat die code vooral theoretisch is, een intentieverklaring die daarom nog niet wordt toegepast in de praktijk. In die code is een klein deel gewijd aan erosiebestrijding. Misschien is dat niet voldoende. Misschien moeten we dit meer uitwerken, zeker voor die erosiegevoelige streken. Maar uiteindelijk is de landbouwer-gebruiker verantwoordelijk voor het tegengaan van erosie op perceelsniveau. Vooral via sensibilisering moeten we daar iets aan doen. We hebben afgesproken met de administratie Land- en Tuinbouw en de VLM om die code op een veel rechtstreeksere wijze naar de landbouwers te brengen, in de hoop dat ze daar daadwerkelijk rekening mee houden.

Dan heb ik nog wat aanvullende informatie. Mevrouw Heeren, het is de bedoeling om binnenkort contact op te nemen met alle gemeenten van Zuid-Limburg waar problemen zijn gerezen. Dat gaan we doen met de afdeling Water en de VLM. Dat gebeurt trouwens op vraag van de minister-president, en het is ook nodig. Er is al veel informatie gegeven aan gemeenten. Maar ze moeten nog concreter, dus werkelijk op het niveau van hun grondgebied, worden gewezen op de problemen en de mogelijke oplossingen. Men kan wel theoretische

Dua

studies sturen naar de gemeenten, maar die worden daarmee nog niet toegepast op het terrein.

Zowel minister Van Mechelen als minister Stevaert en ikzelf zijn bezig met dit probleem. Vaak hebben we ook nog drie of vier diensten onder onze bevoegdheid die er ook mee bezig zijn. Iedereen doet zijn best en wil oplossingen zoeken, maar er is terzake veel te weinig coördinatie, en er wordt veel te weinig ingespeeld op de diverse initiatieven. Daarover ben ik bezorgd. We zullen een initiatief moeten nemen om met iedereen rond de tafel te gaan zitten inzake bepaalde probleemgebieden. Dat leidt me dan weer tot een van uw belangrijke vragen, namelijk dat er een integraal waterbeheer zou komen op het niveau van de bekkens. Momenteel loopt er een project om het eerste deel van het decreet te realiseren. Dan gaat het over de structuren, die eerst rond moeten zijn. De eerste ontwerp-teksten zijn me beloofd voor september : we zullen dan zien hoe ver we komen. Eens de structuur op het bekkenniveau zeer goed vastligt en er goed wordt gewerkt, zullen alle diensten die daarmee bezig zijn, ook automatisch beter samenwerken. De oplossing moet immers vanop het terrein worden bekeken. Terzijde wil ik opmerken dat de Polders en Wateringen terzake een belangrijke rol spelen. Ze moeten wellicht anders worden georiënteerd, namelijk naar een doelstelling van integraal waterbeheer, maar ze hebben een enorme know-how inzake waterbeheersing. Die discussie zullen we echter in het najaar voeren.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Ik wil de minister danken voor haar uitgebreide antwoord. Dat bevat heel wat elementen die hoopgevend zijn voor de toekomst. Ik wil nog even ingaan op de communicatie en de coördinatie, ook op het lokale niveau. Zoals ik aan den lijve kon ervaren vindt iedereen het nu plots belangrijk dat er een beleid wordt uitgestippeld. De voorbije jaren slaagden we er op lokaal niveau niet in om de partners om de tafel te krijgen. Mevrouw de minister, u hebt zelf een vrij kritische brief gekregen van de watering uit mijn gemeente. Dat was geschreven vanuit een zekere irritatie. Maar ik begrijp hen wel : ze klagen dit al jaren aan, maar vinden geen maatschappelijk draagvlak. De Vlaamse overheid kan dus een stimulant geven aan de gemeenten. Die beschikken immers niet over experts, zoals u zelf zegt. Zeker kleine gemeenten hebben veel minder knowhow. In Vlaanderen is er genoeg expertise aanwezig, maar het is de kunst om de lokale overheden daar-

van te overtuigen. Het project van Hoegaarden en Bierbeek, dat Aminoal blijkbaar begeleidt, waarbij ze een soort handleiding uitschrijven, zal in elk geval een heel goede aanzet kunnen zijn. Ik wil er evenwel op aandringen het daartoe niet te beperken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de beperking van de varkensstapel

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Matthijs tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de beperking van de varkensstapel.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte leden, in het kader van het Mestactieplan dat het parlement heeft goedgekeurd, worden enkele maatregelen genomen om te voldoen aan de Europese nitraatrichtlijn. Ik denk dan aan een betere voederconversie, een optimale aanwending van de mest op de akkers, vrijwillige uittreding of inkrimping, de verwerking van mest, en export. Precies over die vrijwillige inkrimping heb ik een paar vragen. Voor die inkrimping zou in subsidies worden voorzien. Er is in dit verband een ontwerp van decreet in de maak. Ook in Nederland werkt men aan het vrijwillig inkrimpen van de varkensstapel, met subsidies. Ik lees in het NRC Handelsblad dat sommige Nederlandse varkensboeren die zeer interessante Nederlandse uitstapregeling aanvaarden en dan uitwijken naar Vlaanderen, waar ze met de gekregen opkooppremies proberen noodlijdende bedrijven op te kopen. Op die manier zal Nederland die beoogde inkrimping bereiken, maar in België krijgen we kapitaalkrachtige bedrijven die dan misschien opnieuw kunnen genieten van subsidies als ze stoppen met hun onderneming. Het effect van die hele operatie zou wel eens “per-vers” kunnen zijn. De oorzaak is waarschijnlijk dat er voor het bereiken van die Europese nitraatrichtlijn sprake is van verschillende uittredingssystemen in België en in Nederland.

Ik wil ook nog een aanvullende vraag stellen, die ik niet vermeldde in mijn schriftelijke toelichting. Ter uitvoering van het plan-Brinkhorst moeten de Ne-

Matthijs

derlandse veehouders tegen 2002 afzetcontracten kunnen voorleggen. Zo niet mogen ze geen mest produceren. Die afzetcontracten kunnen bedrijfseigen of niet-bedrijfseigen terreinen of gronden betreffen, net als verwerking en export. Maar het belangrijkste is dat gronden in aangrenzende landen eveneens in aanmerking komen als bewijsmateriaal. Dan is vooral de grensstreek van Vlaanderen interessant. Vandaar de sterk gestegen interesse van Nederlandse veehouders om grond te verwerven in Vlaanderen, hetzij via aankoop, hetzij via pacht.

Bovendien is, in uitvoering van het MAP-decreet, dat vorig jaar en begin dit jaar is goedgekeurd, de Vlaamse verwerkingsplichtige bedrijven de mogelijkheid ontnomen om Vlaamse grond te verwerven voor de eigen mestafzet. Welke maatregelen overweegt de minister om het opkopen door Nederlandse bedrijven tegen te gaan en onze eigen veeteelt en landbouw hiertegen te beschermen?

De voorzitter : De heer Van Looy heeft het woord.

De heer Jef Van Looy : Ik wil nog even iets zeggen over dat tweede punt. Nederlanders pachten of kopen gronden voor veel geld om voet aan de grond te krijgen in Vlaanderen. Bij mijn weten bestaat er immers een overeenkomst tussen Vlaanderen en Nederland dat bedrijfseigen gronden die in de beide landen liggen mogen worden gebruikt om ze te bemesten met dierlijke mest, zij het in functie van de bestaande mestwetgeving in de beide landen. In principe kan de normale dierlijke mest op basis van deze richtlijn niet de grens over. We zien echter dat die Nederlandse boeren zeer ver de grens over gaan, tot bijna in Aarschot, 100 kilometer verwijderd van de grens, om er gronden te pachten die zagezegd bij dat bedrijf horen. Vaak gaat het echter over Nederlandse loonwerkers, geen boeren. Kan er met het oog hierop geen kilometergrens worden ingesteld, of kan er niet worden bepaald dat enkel de aangrenzende gemeenten in aanmerking komen? Het is natuurlijk heel normaal dat een bedrijf dat dicht bij de grens ligt, zeker een melkveebedrijf, gronden over de grens heeft. Maar dan gaat het over de aangrenzende gemeente. Laten we het echter verder toe, dan meen ik dat we Vlaanderen aan het vermesten zijn, maar dan met Nederlandse mest.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Ik wil het niet hebben over Nederlandse mest en Nederlandse bedrijven,

maar ik krijg wel signalen dat hetzelfde mechanisme eigenlijk ook in België wordt gebruikt. Een aantal mensen vragen namelijk nog vergunningen aan, in de hoop bij de afbouw opnieuw subsidies te kunnen krijgen. In welke mate kan men dat sluitend maken?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijheer de voorzitter, geachte leden, de vraag van de heer Matthijs was ingegeven door een aantal artikels. Ik heb die artikels ook gelezen en wat navraag gedaan. Ondertussen is dat al een paar weken geleden. Mij is geen inventaris bekend van landbouwers die in Nederland hebben genoten van de opkoopregeling en daarna hier een bedrijf zijn komen overnemen. Ik weet dus niet over hoeveel mensen het gaat. Maar in theorie hebt u natuurlijk gelijk : voorlopig is dit mogelijk. Als een landbouwer hier wil stoppen en een Nederlander wil zijn bedrijf overnemen, dan is er geen enkele wettelijke belemmering. Ik heb geen instrumenten om dat tegen te houden. Theoretisch kan het dus. Toen ik een gesprek had met de Nederlandse minister van Landbouw, de heer Brinkhorst, heb ik hem gesignaleerd dat dit tot de mogelijkheden behoorde en hem gevraagd wat we daaraan zouden kunnen doen. De heer Brinkhorst is een beminnelijk man. Hij verzekerde me dat het absoluut niet de bedoeling is dat men in Nederland zou afbouwen opdat daarmee de bedrijven hier zouden worden overgenomen. Hij deelde mijn bezorgdheid volkomen. Het is immers niet de bedoeling dat Nederland zoveel geld geeft aan een landbouwer om te stoppen als die op een andere plaats gewoon gaat herbeginnen. Wel stellen we vast dat er in Nederland sprake is van een verhuis van landbouwers, onder meer naar Canada en andere streken met veel toekomstmogelijkheden. We kunnen daar weinig aan doen. Migratie is van alle tijden. In bepaalde periodes zijn er ook veel Vlaamse boeren uitgeweken naar Wallonië of Frankrijk.

We hebben wel afgesproken om dit via minister Gabriels op een of andere manier op de Europese agenda te plaatsen. Het kan niet de bedoeling zijn dat bepaalde landen afbouwmaatregelen nemen die als rechtstreeks gevolg hebben dat de intensieve veeteelt stijgt in een andere regio. Toch moeten we enig voorbehoud hierbij maken. Ik heb terzake contact opgenomen met federale ambtenaren van Landbouw, die me meedelen dat het niet eenvoudig is om daaraan iets te doen. Wel zullen we proberen het ontwerp van decreet over de afbouw zodanig op te stellen dat iemand die een opkoopregeling heeft gekregen, niet onmiddellijk elders opnieuw kan beginnen. Zowel in Nederland als in

Dua

Vlaanderen zal de regel zijn dat men moet stoppen als men een vergoeding krijgt, en dat men dat geld moet terugbetalen mocht men opnieuw beginnen.

Voor het milieu heeft dit evenwel helemaal geen invloed. Dat zult u wel weten. Wij hebben onze nutriëntenhalte. Of het nu gaat om een Nederlandse of een Vlaamse landbouwer, die nutriëntenhalte blijft en er is een absolute stop. De nutriëntenhalte zal zelfs een vermindering opleveren, want via dit instrument kunnen we ook het verband leggen met de vergunning. Wie nu een varkensbedrijf runt dat in strijd is met zijn vergunning, of zonder vergunning, vliegt er automatisch uit. In die zin is dit dus een aanzienlijke sanering van de zwarte toestanden in de landbouw. Op milieuvlak heeft het dus geen effect, maar ik ben het met u eens dat dit zeker niet onze bedoeling kan zijn en dat het geen goed signaal is ten overstaan van de landbouwsector. We zullen dit dus bespreken met de federale minister van Landbouw. Hij had me daar trouwens zelf reeds een brief over geschreven. We zullen proberen dit op Europees niveau aan de orde te stellen.

Dan was er de vraag over de Nederlandse veehouders die voor hun afzetsysteem hier gronden komen opkopen of pachten. Zoals u misschien weet, is minister Brinkhorst nu ook van plan om ons systeem van het bewijzen van de afzet volledig over te nemen. Blijkbaar is hij toch nogal gecharmeerd door ons systeem. Het gevolg is dat men vooral in de Kempen naar gronden gaat zoeken. Zoals ik reeds in de commissie heb gezegd : mij is gemeld dat in Hoogstraten 1 hectare landbouwgrond voor 1,7 miljoen frank werd verkocht.

De heer Jef Van Looy : 1,8 miljoen frank. Maar het zouden niet altijd boeren zijn die deze gronden aankopen. Soms zijn het rijke Nederlanders die er paarden willen houden.

Minister Vera Dua : Dat is dan weer een andere problematiek. In elk geval is de druk op de grond aan de Nederlandse grens enorm hoog. Dan krijgt men prijsstijgingen met prijzen die bijna niet meer te betalen zijn.

Ik wil er ook nog op wijzen dat de uitvoer van Vlaamse mest naar Nederland nog altijd groter is dan de invoer van Nederlandse mest in Vlaanderen. Helaas schijnt dat regionaal wat te verschillen : in de Kempen is er meer invoer, in West-Vlaanderen is er meer uitvoer. Dat is dus een onevenwicht.

De heer Van Looy vroeg of dit niet kan worden tegengegaan, bijvoorbeeld door het invoeren van een kilometerregeling. Ik wil gerust eens nagaan of dit wettelijk kan, hoewel ik daar niet zeker van ben. Ik zal terzake overleg plegen met de Mestbank. Anderzijds is er de stop in MAP 2 inzake het verwerven van gronden. Mijnheer Van Looy, u zult zich herinneren wat die discussie inhield. U weet nog hoe dat erin is gekomen.

De heer Jef Van Looy : Ik heb toen gezegd dat u daarmee moest oppassen, omdat u Nederlandse boeren wel grond liet verwerven en de Vlaamse niet.

Minister Vera Dua : Mijnheer Van Looy, tijdens de vorige zittingsperiode hebt u dit gevraagd, om de grondenjacht te beperken. Ik herinner me die discussie nog zeer goed.

Ik voeg er evenwel aan toe dat dit met goede bedoelingen is gebeurd : men wilde de jacht op gronden door de integratie beperken. Nu kampen echter ook de zelfstandige bedrijven met de gevolgen van dit systeem. Ik wil daar zeker rekening mee houden in het ontwerp van decreet dat in september zal worden uitgewerkt, en hier en daar wat aanpassingen doen aan MAP 2. We moeten iets vinden om tegemoet te komen aan die twee zorgwekkende elementen : enerzijds de grondenjacht en anderzijds het feit dat niemand nu nog een hectare bij kan kopen.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Uit haar antwoord blijkt dat de minister hieraan voldoende aandacht zal schenken. Ik vind het een goed idee dit te laten bekijken op Europees niveau. De beste oplossing is echter de uittredingsvergoedingen of opkoopregelingen op elkaar af te stemmen. Ik begrijp uiteraard dat dit financiële gevolgen zal hebben.

De voorzitter : Het incident is gesloten

Vraag om uitleg van de heer Jacky Maes tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de definitieve erkenning van het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Maes tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de definitieve erkenning van het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels.

De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, eigenlijk is mijn vraag het logische vervolg op een vraag om uitleg van 13 januari 2000. Het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels is actief sinds 1992 en brengt waardevolle projecten tot stand in verband met natuurbehoud. Toch vraagt iedereen zich af of het het einde van het jaar 2000 nog zal halen.

Op 13 januari 2000 ging het hier over een belangrijk aankoopdossier, over het voorstel om het regionaal landschap uit te breiden met de Ijzervallei en over de personeelsproblematiek. In uw antwoord over de aankopen zei u het probleem te zullen oplossen via het systeem van de provisionele vastlegging.

Het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels werd voorlopig erkend, maar wacht nog steeds op definitieve erkenning. In uw antwoord van 13 januari 2000 zei u dat dit te maken had met een zeer streng advies van de MINA-raad en dat u zou nagaan hoe dat advies tot stand was gekomen. U zei ook dat u het dossier, eens het er was, zou doorsturen naar de leden van de commissie om de diverse elementen te wegen. U zou in elk geval niet pleiten voor een afschaffing van het regionaal landschap.

Het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels wacht dus nog steeds op een definitieve erkenning en kan daarom amper op halve kracht werken. Voor de toekomstige geloofwaardigheid van het beleid en de werking is het nodig dat de definitieve erkenning er zo spoedig mogelijk komt. Waarop wacht men eigenlijk nog ?

Het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels heeft trouwens ook minder subsidies gekregen omwille van dit erkenningsprobleem. Hoe kan het financieel verlies worden gecompenseerd, zodat er toch nog een aantal projecten kunnen worden uitgewerkt. Wat is de stand van zaken in verband met het systeem van de provisionele vastlegging om het probleem van de aankopen op te lossen ?

Minister Vera Dua : Ik denk dat het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels goed werkt en dat iedereen het daarover eens is. Ik ben zelf de

projecten gaan bekijken en het geheel heeft mijn sympathie. Er is echter een 'maar'.

Het erkenningsdossier is ingediend op 14 september 1999. Het is voor advies voorgelegd aan de MINA-raad, de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud, het provinciebestuur van West-Vlaanderen en de buitendienst Natuur. Het advies van de MINA-raad was negatief, dat van de provincie was positief. Ook de buitendienst heeft het geheel positief geëvalueerd omwille van de goede werking. Vervolgens kwam het dossier terecht op de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud en die heeft op 6 oktober 1999 beslist over het dossier geen advies uit te brengen en dit uit te stellen omdat er problemen zijn met de statuten van het regionaal landschap. Dat was op de hoogte van de problemen en is daar niet op ingegaan.

Uiteindelijk hebben we begin april 2000 opnieuw contact opgenomen met de coördinator, met de vraag om het erkenningsdossier weer in te dienen en daarbij rekening te houden met de opmerkingen van de Raad. Op 15 mei 2000 hebben we die vraag schriftelijk herhaald, maar er is nog steeds geen nieuw dossier ingediend en ik heb het advies van de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud echt nodig om het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels te kunnen erkennen.

Wat is nu het probleem ? Het ingediende erkenningsdossier beantwoordt niet aan de wettelijke vereisten van het besluit op de regionale landschappen. Ik realiseer me echter zeer goed dat er interpretatieproblemen zijn voor wat de statuten betreft.

Volgens de huidige statuten wordt enkel aan de gemeenten en aan de provincie expliciet stemrecht toegekend en dus niet aan de andere doelgroepen. Bovendien moet de algemene vergadering voor de meerderheid bestaan uit mensen uit de lokale besturen. Dat betekent dat de milieubeweging en alle andere groepen die er bij betrokken zijn nooit een meerderheid kunnen hebben als er over iets moet worden gestemd. Daar ligt het probleem.

Het is nooit de bedoeling geweest om van de regionale landschappen uitvoerende instrumenten van lokale besturen te maken. Ze moeten een instrument met een maatschappelijk draagvlak zijn waar de diverse doelgroepen in vertegenwoordigd zijn. In het besluit staat expliciet dat minstens een derde van de algemene vergadering moet bestaan uit vertegenwoordigers van de natuurbeweging en dergelijke. Er staat niet in dat de rest niet de helft mag

Dua

zijn. Er zijn dus verschillende interpretaties van het besluit mogelijk.

Ik zit met het grote probleem dat we alle andere regionale landschappen hebben verplicht om zich aan de algemene interpretatie aan te passen die overheerst bij onder meer de Hoge Raad voor Natuurbehoud en de MINA-raad, namelijk dat die lokale besturen geen meerderheid mogen hebben. Al de andere regionale landschappen hebben hun statuten daaraan aangepast, maar er is een koppig West-Vlaams Regionaal Landschap dat dit niet wil doen, omwille van redenen die ik kan begrijpen. Misschien kunnen we daarover een discussie voeren, maar dat schept problemen in verband met de erkenning.

We hebben zeer positieve gesprekken met de deputatie en ik denk dat we toch zullen proberen naar een oplossing te zoeken die door de lokale besturen kan worden aanvaard en die toch in overeenstemming is met de geest van het besluit over de regionale landschappen. Ik denk dat ik toch ook een beetje het gelijkheidsbeginsel moet toepassen.

Ik wacht nu op een initiatief van het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels. Ik zeg nogmaals dat het om een zeer goed werkend regionaal landschap gaat, maar als men de andere vraagt de statuten aan te passen, kan men moeilijk daar een uitzondering maken. Er zijn al vijf regionale landschappen definitief erkend en ik zou daar graag de definitieve erkenning van West-Vlaamse Heuvels aan toevoegen.

In verband met uw opmerkingen over het feit dat het uitblijven van die definitieve erkenning een handicap voor de werking is, wil ik nog iets zeggen. Het Vlaams Gewest voorziet in een jaarlijkse toelage voor personeels- en werkingskosten van 2,5 miljoen frank voor een voorlopig erkend regionaal landschap en van 3,75 miljoen frank voor een definitief erkend. Indien het werkingsgebied groter is dan 45.000 hectare, kan onder bepaalde voorwaarden de subsidie met maximum 1,25 miljoen frank worden verhoogd. Het Vlaams Gewest kent echter geen toelage toe voor projecten. Voor het ogenblik kan er dus geen sprake zijn van financieel verlies. Het besluit voorziet immers in een termijn van 18 maanden na het indienen van het erkenningsdossier om een beslissing te nemen over de definitieve erkenning. Ondertussen blijft het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels voorlopig erkend en kunnen de huidige personeelsleden in dienst blij-

ven. Ik denk dus niet dat er zich acute financiële problemen zullen voordoen.

Ik wil dit dossier tijdig afwerken en ik hoop dat de West-Vlaamse parlementsleden het een duwtje in de rug zullen geven, zodat er een compromis kan worden bereikt.

De heer Jacky Maes : Het gaat niet over koppigheid, maar over een interpretatieprobleem.

Ik stel vast dat de minister ter plaatse gaat kijken, dat iedereen vol lof is over het project, maar dat men er niet in slaagt om het dossier af te ronden. Veel mensen beginnen zich daarom af te vragen of de administratie wel van goede wil is. Het gaat hier toch om een interpretatieprobleem. Wat is het verschil tussen een interpretatie en een filosofie ?

Minister Vera Dua : Moet er nu in meerderheid worden beslist door de regionale besturen of door de maatschappelijke groepen ? Dat is de vraag.

De heer Jacky Maes : U moet het besluit wijzigen.

Minister Vera Dua : Ik wil dat overwegen.

De heer Jacky Maes : Over drie maanden sta ik hier dus opnieuw.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de geluidsoverlast van treinen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Merckx tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de geluidsoverlast van treinen.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mevrouw de minister, 40 percent van de Vlaamse bevolking ondervindt hevige hinder van geluidsoverlast. De meeste klachten over milieuhinder die bij de instanties worden ingediend, hebben betrekking op geluidsoverlast. Vooral het wegverkeer is een grote oorzaak van geluidshinder, maar er worden toch ook steeds meer klachten ingediend over het treinen en het luchtverkeer. Dat is trouwens in het Vlaams

Merckx-Van Goey

Parlement en in het federale Parlement heel duidelijk geworden toen er werd gezocht naar een oplossing voor de problemen in verband met de luchthaven van Zaventem. Ik wil me nu evenwel concentreren op geluidsoverlast veroorzaakt door treinen.

Mensen die in de buurt van sporen wonen, melden mij dat de geluidsoverlast van treinen de jongste tijd in belangrijke mate is toegenomen. Dat zou vooral te maken hebben met de overwegeninfrastructuur, de slechte staat van de sporen en het steeds toenemend aantal treinen overdag en 's nachts. In Testelt bij Scherpenheuvel bijvoorbeeld is de geluidsoverlast niet meer aanvaardbaar. U kon dat lezen in de krant en onze regionale omroep heeft aandacht besteed aan acties tegen het probleem.

Geluidshinder wordt niet zelden beschouwd als een onbelangrijk probleem dat wordt geassocieerd met overgevoelige en onverdraagzame mensen en met burenruzies. De inschatting van de ernst van de hinder is trouwens ook niet eenvoudig. Ik vraag me af wie daarvoor bevoegd is en of die mensen wel over de nodige apparatuur beschikken. Zijn er op Vlaams niveau en op provinciaal niveau trouwens wel voldoende mensen om de nodige vaststellingen te doen ?

Ik ben op zoek gegaan naar normeringen in verband met het probleem, maar ik heb er niet echt veel gevonden. Door de gebrekkige normering is het trouwens zeer moeilijk om na te gaan of de grenzen van het aanvaardbare worden overschreden. Daarom wil ik hier enkele vragen over het probleem stellen, mevrouw de minister.

Is er reeds geluidsoverlast veroorzaakt door treinen vastgesteld in Vlaanderen ? Indien ja, volgens welke normen zijn die vaststellingen dan gebeurd ? Op welke plaatsen heeft men de overlast vastgesteld ? Welke maatregelen neemt de Vlaamse regering tegen deze vorm van vervuiling en wat wordt er gedaan om die hinder te beperken en te vermijden ? Wat kosten die maatregelen en geldt hier ook het principe dat de vervuiler, in dit geval dus de NMBS, betaald ?

Ik wil hier ook de eventuele toekomstige overlast, veroorzaakt door de HST, bij betrekken. Wat die overlast zal zijn, is nog niet bekend, maar ik denk dat men in het Brussels en het Waals Gewest daar al wat meer over weet. Beschikt u over gegevens uit Brussel en Wallonië ? Hebt u daar al navraag

over gedaan ? Kunnen er eventueel conclusies uit worden getrokken voor het Vlaams Gewest ?

Voor de aanleg van de HST is er een omvangrijk milieueffectenrapport gemaakt. Ik neem aan dat daarin ook aandacht is besteed aan de mogelijke geluidsoverlast en dat er in de bouw- en milieuvergunning ook geluidsoverlastbeperkende maatregelen zijn opgenomen. Wordt er gecontroleerd of men die naleeft of wacht men tot de werken zijn beëindigd ?

Ik zei zonet al dat de vaststelling van overtredingen niet evident is, maar ik hoop dat we de bevolking niet moeten inschakelen om na te gaan of alle verplichtingen wel worden nageleefd. Mijn vraag is eigenlijk heel specifiek. Zijn er milieumaatregelen opgelegd en worden er controles uitgeoefend om na te gaan of die maatregelen worden nageleefd ?

Naar aanleiding van de HST-werken richt men zich zowel in Wallonië als in Brussel tot de Europese Unie om subsidies voor extra geluidsbepurende maatregelen te krijgen. Zo geeft men impliciet toe dat er bij de HST-trein meer geluidsoverlast zal zijn dan toegelaten. Worden er ook in Vlaanderen dergelijke dossiers voorbereid ? Stelt Vlaanderen hieromtrent ook vragen aan de Europese Unie ?

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Het gaat om een zeer hinderlijk probleem, waar veel mensen letterlijk en figuurlijk van wakker liggen.

Als we alle auto- en spoorwegen zouden beschouwen als hinderlijk en er de Vlaarnormen op zouden toepassen, zou men raar opkijken. Er is een discrepantie tussen de vergunningen en de milieueffectenrapporten voor nieuwe infrastructuur en die voor bestaande infrastructuur. In Vlaanderen is trouwens enorm veel infrastructuur aanwezig die volgens de huidige normen geluidsoverlast veroorzaakt. We weten dat al een hele tijd en we zitten dus voor een stuk opgezadeld met een ecologische schuld. Als we immers bepaalde zaken hadden toegepast, zou dit niet het geval zijn. Het mobiliteitsconvenant stipuleert bijvoorbeeld dat gemeenten de mogelijkheid hebben om bij een overschrijding van een bepaald aantal decibel subsidies voor geluidsbepurende maatregelen te vragen.

Over het volgende heb ik het vroeger al gehad met minister Baldewijns en ook met minister Stevaert. Er is een gebrek aan geld om alle black spots inzake geluidshinder langs autowegen en spoorwegen te saneren. We zouden op Vlaams niveau een sane-

Malcorps

ringsfonds moeten aanleggen als we van plan zijn op termijn meer stilte te creëren. De kwaliteit van leven die we willen garanderen, heeft immers ook te maken met geluidsoverlast. Er staat ons op dat vlak dus een zware taak te wachten.

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Ik wil herhalen wat er bij de bespreking van het jaarverslag van de ombudsman ook al werd gezegd in verband met deze problematiek, namelijk dat men op Europees niveau aan richtlijnen werkt. In die richtlijnen zullen normen staan voor alle soorten van geluid en die zullen gelden voor heel Europa, met de mogelijkheid om die normen per gewest of per land uit te breiden met eigen specifieke richtlijnen.

Mevrouw Merckx, in mijn buurt loopt ook een HST-lijn. Daar zet de NMBS de mensen op de trein en rijdt met hen langs plaatsen waar men geluidsabsorberende panelen heeft geplaatst. De inwoners kunnen vervolgens beslissen wat voor panelen ze wensen. Men kan kiezen voor geluidsabsorberende en geluidsafstotende schermen, voor doorzichtige of ondoorzichtige. Men kan ook kiezen er geen te willen, omdat men het geen zicht vindt. Sommige mensen zien immers liever de trein voorbijrijden dan een scherm voor hun huis. Natuurlijk, als de onmiddellijk-omwonenden het scherm niet willen, verplaatst het geluid zich, en zullen mensen die verder weg wonen er wel last van hebben. Dat wat de huidige situatie en de opvolging van de geluidsproblematiek bij de spoorwegen en de HST betreft.

Uit heel wat studies blijkt dat het geluid spreiden over het hele landschap geen oplossing is. Dan heb ik het voornamelijk over de luchtvaart. Spreiden vergroot het aantal klachten. Men moet proberen maatregelen te nemen bij piekgeluiden.

De voorzitter : De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens : Deze problematiek wordt terecht aangekaart. Recent kwam in de bespreking van het jaarverslag van de ombudsman nog tot uiting dat dit een van de knelpunten is voor de mensen. Het is inderdaad deels een subjectief gegeven, dat verschilt van persoon tot persoon. Toch moeten we het proberen te objectiveren : decibels zijn decibels. Ze zijn objectief meetbaar. We moeten situaties vermijden waarbij men op de ene plaats in Vlaanderen wel iets doet en op de andere niet. Ook in dit verband moet het gelijkheidsbeginsel

worden gerespecteerd. Als men een volledig dorp kan onteigenen omwille van een bepaalde situatie, moet men nagaan in welke situaties andere mensen op andere black spots leven, en wat er terzake kan worden gedaan. Ik pleit er niet voor om overal te onteigenen. Er zijn ook andere maatregelen mogelijk, maatregelen die tot trager verkeer aanleiding geven, fluisterasfalt, enzovoort. We moeten een totaalaanpak ontwikkelen op Vlaams niveau. Binnenkort bespreekt de commissie een voorstel van decreet inzake milieuhinder. Ik hoop dat we daarin een hefboom vinden om een antwoord te geven op wat hier leeft.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, dit is inderdaad een heikel probleem. Vorige week hadden we het er al over in de commissie en wat mij opvalt, is dat het ook een onderschat probleem betreft. Tot nu toe heeft men weinig gegevens verzameld over de hindergebieden in Vlaanderen. Momenteel is er wel de actie 85 in het kader van het MINA-plan. Daarbij inventariseert men de knelpunten inzake geluidshinder aan de hand van metingen en berekeningen. We bevinden ons nog in de fase van het uitwerken van een geluidsdata-bank, uiteraard gekoppeld aan de afbakening van stiltegebieden. We staan dus nog niet ver, ook omdat we momenteel niet zoveel instrumenten hebben, zeker ten aanzien van een fenomeen als de HST. Dit ressorteert immers onder de bevoegdheid van de NMBS, zodat we slechts op zeer specifieke punten tussenbeide kunnen komen.

Men stelde me de vraag naar de ervaringsgegevens inzake HST-treinen in het Waals en Brussels gewest. Mijn administratie meldt me dat ze niet in het bezit is van dergelijke gegevens, maar ook dat het zeer moeilijk is om zo iets te vergelijken. Geluidshinder is immers sterk gebonden aan de lokale situatie, namelijk de afstand tot bewoning. Ik kan me voorstellen dat bijvoorbeeld het effect van een HST-trein in Wallonië totaal anders is dan in Vlaanderen, al is het maar omwille van de dichtheid van de bewoning.

Wel werden er MER-studies opgesteld. Daarin is het aspect van het geluid altijd opgenomen. Dat aspect wordt behandeld door een aparte MER-deskundige, die daartoe een certificaat heeft. Ook voor de HST-lijn werd telkens aangegeven welke milderende maatregelen zouden moeten of kunnen worden overwogen om het effect van het geluid te verminderen. Zoals u weet, is dit een informatief document. Het wordt opgemaakt door een bureau en wordt begeleid door de cel MER van Aminal.

Dua

Het eindresultaat wordt doorgegeven aan de vergunninggevende overheid. In dit geval is dat Arohm. De mensen die het MER hebben begeleid, worden niet op de hoogte gebracht van wat er nu precies met die aanbevelingen is gebeurd. Dat is een gebrek bij onze administraties. Ze moeten zelf informeren om te weten wat ermee is gebeurd. Er is geen automatische doorstroming. Daarom kan ik u ook niet zeggen in welke mate de NMBS hiermee rekening zal houden, of in welke mate bij de bouwvergunning voorwaarden werden opgelegd die uit die MER-geluidsstudie voortspruiten.

Men verwees naar de milieu-inspectie. De milieu-inspectie kan terzake niets doen, om de eenvoudige reden dat ze daar op geen enkele wijze bij betrokken is. Op de Vlaam-indelingslijst komt het uitvoeren van bouwwerken immers helemaal niet aan de orde, net zo min als de exploitatie van spoorwegnetten. De inspectie kan dus niet optreden wat de geluidshinder van de trein betreft, aangezien ze daartoe niet gemachtigd is. Is er echter sprake van randapparatuur zoals transformatoren, of de opslag van gevaarlijke stoffen verbonden aan de HST-lijn, dan is dat natuurlijk wel een hinderlijke inrichting en dan kan de inspectie wel optreden.

Uit het MIRA-rapport 1998 blijkt dat ongeveer 3 percent van de Vlaamse bevolking potentieel ernstig wordt gehinderd door spoorverkeer. Dat is een stuk minder dan bij andere geluidsbronnen. Maar dat is natuurlijk subjectief. Ik vermoed dat die cijfers ook nu nog gelden. Het gaat hier om berekeningen die men maakte op basis van theoretische modellen. De concrete lokaties zijn dus niet bekend, maar zoals ik zei, zijn we nu bezig met de opmaak van een soort geluidsdatabank, zodat we per regio en per lokatie kunnen zien welke zones te kampen hebben met geluidshinder.

Men vroeg wie er moet betalen voor de ingrepen om de negatieve invloed van geluid te beperken. Als dit rechtstreeks is verbonden aan de HST, dan moet de NMBS dit volgens mij betalen. Het is niet de bedoeling dat wij dat doen. Misschien kan men daarover discussiëren, maar normaliter is het zo dat ze een vergunning krijgen, dat er geluidsbeperkende maatregelen worden opgelegd en zij die moeten uitvoeren.

De heer Jos Bex : Er is sprake van een HST-fonds. Het bedrag dat de gemeenten zo krijgen, is ter compensatie van de hinder die men ervaart. Dat behelst de geluidsmuren en de geluidsnormen. Maar als men andere maatregelen wil nemen, bij-

voorbeeld omdat de hele dorpskern vernietigd is, dan komt dat ook uit die pot en dan kan men minder geluidsmuren zetten. Het geld wordt wel gegeven, maar het gaat over een beperkt budget, waarmee men alle gevolgen van de HST-werken moet oplossen. Sommige gemeenten zullen besparen op het weren van geluid om andere ingrepen te kunnen betalen.

Minister Vera Dua : De middelen die ter beschikking worden gesteld, volstaan blijkbaar niet. Dat neemt niet weg dat de Vlaamse overheid uiteraard allerlei investeringen kan doen om geluidshinder van wegen en eventueel zelfs van spoorwegen op een of andere wijze op te lossen. Dat is dan de bevoegdheid van minister Stevaert. Als het specifiek is gekoppeld aan de HST, dan blijf ik erbij dat vooral de NMBS dit moet betalen.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik ben blij dat de minister werk wil maken van die geluidsdata-bank, die op korte termijn specifieke gegevens zal verzamelen om de geluidsoverlast te lokaliseren. Dat is het begin van een oplossing voor het vermijden of verminderen van de hinder. We zullen dit blijven volgen. Ik neem aan dat die databank vrij snel toegankelijk zal zijn. Ik pleit er alleszins voor dat er over de vooruitgang geregeld informatie zou worden vrijgegeven.

Wat de HST betreft, ben ik het volledig eens met de stelling van de minister. Als kan worden aangetoond dat dit gekoppeld is aan de aanleg en vooral ook aan de latere uitbating van de HST, dan heeft de NMBS hier een belangrijke verantwoordelijkheid, ook wat de financiering betreft. Of men dit nu al dan niet contractueel via fondsen heeft gedaan – en ik denk dat dit de enige manier was waarop men dit heeft betracht –, deze discussie is nog niet afgesloten, zeker niet wat de verantwoordelijkheid van de NMBS betreft.

Mevrouw de minister, volgens u is de milieu-inspectie niet bevoegd om in deze fase van de werken reeds controles uit te voeren. Zou het niet belangrijk zijn om zo snel mogelijk de mensen die de MER-studie hebben gemaakt en begeleid structureel in contact te brengen met de inspectiediensten van Arohm en met de bouwinspectie. Zo vermijdt men dat de trein rijdt zonder dat er verdere aanpassingen mogelijk zijn. Juridische stappen achteraf bieden immers zelden een oplossing voor dergelijke problemen. Nu is men de spoorlijn nog aan het aanleggen en ik denk dus dat u de tijd die er ons nu nog rest, goed zult moeten gebruiken om

Merckx-Van Goey

nog eventuele correcties te laten uitvoeren. Ik verzoek de minister over dit probleem enkele vragen te stellen aan de minister van Ruimtelijke Ordening.

De voorziter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.48 uur.*
